

ด่วนที่สุด
ที่ กค 0804/๒2๙3

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๖ เมษายน 2547

เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง 1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/3538 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2547
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร 0504/1935 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2547
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2547 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอให้กระทรวงการคลังในฐานะที่เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของรัฐวิสาหกิจออกระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานต่อไป เช่น การกระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจ และการนำรัฐวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงเห็นสมควรกำหนดกรอบหลักเกณฑ์การกระจายหุ้นให้ประชาชนทั่วไป หลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งกำหนดหลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการดำเนินการ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้กับประชาชนทั่วไป

เพื่อให้การกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความโปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง จึงเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอขายหุ้นครั้งแรก (Initial Public Offering: IPO) ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังนี้

(1) ในการกระจายหุ้นจะให้ความสำคัญกับผู้ลงทุนในประเทศทั้งประชาชนทั่วไป และนักลงทุนสถาบัน

(2) ไม่มีการจัดสรรหุ้นให้ผู้มีอุปการคุณ

(3) ลูกค้ำของสถาบันการเงิน และบริษัทหลักทรัพย์ ให้จองหุ้นผ่านกระบวนการสุ่มเลือก (Random) ร่วมกับประชาชนทั่วไป

(4) การกระจายหุ้นให้ประชาชนทั่วไป จะจัดสรรผ่านกระบวนการสุ่มเลือก (Random) โดยวิธีการจัดสรรแบบชั้นบันไดผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ และให้โอกาสกับผู้จองซื้อหุ้นจำนวนน้อยเป็นสำคัญ โดยจะเปิดระยะเวลาจองให้เพียงพอ ทั้งนี้ แนวทางการกระจายหุ้นปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/(5) รัฐบาล ...

(5) รัฐบาลจะถือหุ้นข้างมากไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียน เพื่อคงสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการด้านไฟฟ้าและน้ำประปา ภาครัฐจะยังคงถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียน

ในทุกกรณี บุคคลใดไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือต่างประเทศจะถือหุ้นเกินกว่า ร้อยละ 5 ของทุนจดทะเบียนไม่ได้ เว้นแต่กรณีที่ผู้ถือหุ้นเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีและมีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

และ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง นักลงทุนต่างประเทศจะถือหุ้นรวมกันเกินกว่า ร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทไม่ได้

2. หลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจ

เพื่อให้การจัดสรรหุ้นให้พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควร ทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2547 (ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/1935 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2547) เกี่ยวกับการขอหลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงาน รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการแปลงสภาพเป็นบริษัทมหาชนและนำหุ้นเข้าจดทะเบียนและจำหน่าย ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรหุ้นให้พนักงาน รัฐวิสาหกิจใหม่ เป็นดังนี้

(1) ให้พนักงานได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวน 8 เท่าของเงินเดือน ณ วันก่อนการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท (ผลประโยชน์ตอบแทนคำนวณจากผลต่างระหว่างราคา ที่เสนอขายให้นักลงทุนทั่วไป กับราคาที่พนักงานจ่ายเงินซื้อหุ้น) และเป็นการให้ครั้งเดียวเมื่อมีการนำ รัฐวิสาหกิจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(2) ในการจัดสรรหุ้น รัฐต้องการสนับสนุนให้พนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของหุ้น จึงเห็นควรกำหนดทางเลือกไว้ 2 ทางเลือก เพื่อเป็นการช่วยลดภาระทางการเงินของพนักงาน โดยทั้ง 2 ทางเลือก พนักงานจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นจำนวนเท่ากัน

ทางเลือกที่ 1 พนักงานจ่ายเงินซื้อหุ้นในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (PAR) โดยกระทรวงการคลังจะหาแหล่งเงินกู้ซึ่งให้สินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรน

ทางเลือกที่ 2 พนักงานไม่ต้องจ่ายเงินซื้อหุ้น โดยรัฐวิสาหกิจจ่ายแทน ในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (PAR) ซึ่งพนักงานจะได้รับหุ้นในจำนวนที่น้อยกว่าทางเลือกที่ 1

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งเป็นผู้พิจารณาจัดสรรหุ้นให้พนักงาน ตามหลักเกณฑ์ในข้อ (1) และ (2) โดยให้กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำที่พนักงานต้องถือครองหุ้นไว้ด้วย

(3) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ จะได้รับการจัดสรรหุ้น จำนวนหนึ่งในราคาที่เสนอขายให้กับนักลงทุนทั่วไป

3. หลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นสมควรกำหนดหลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน ผู้บริโภค และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อรัฐยึดเป็นกรอบในการดำเนินการแปลงสภาพรัฐวิสาหกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้

3.1 หลักการดูแลผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

- (1) รักษาสาธารณะสมบัติและทรัพย์สินของชาติไม่ให้ตกอยู่ในการครอบครองของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยกำหนดเป็นหลักการให้โอนทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติหรือที่ได้มาโดยใช้อำนาจรัฐ ซึ่งเดิมอยู่ในการครอบครองของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ กลับมาเป็นของแผ่นดิน ไม่โอนไปให้บริษัทที่แปลงสภาพ
- (2) ให้ประชาชนชาวไทยมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง โดยเน้นจัดสรรหุ้นให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยก่อน และจะไม่มีการจัดสรรในลักษณะที่ให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด
- (3) ป้องกันมิให้บุคคลรายใดรายหนึ่งเข้ามาครอบงำกิจการของรัฐวิสาหกิจ โดยจะดำเนินการให้มีการจำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ลงทุนแต่ละรายไม่เกินร้อยละ 5 ของทุนจดทะเบียน และในกรณีที่เมื่อนักลงทุนต่างประเทศจะถือหุ้นรวมกันได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน
- (4) กำกับดูแลการใช้อำนาจผูกขาดอย่างเป็นระบบ โดยจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระ (Independent Regulator) ที่มีกฎหมายรองรับ เพื่อไม่ให้รัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพใช้อำนาจผูกขาดโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภคและผู้ประกอบการรายอื่น
- (5) สร้างวินัยทางการเงินให้กับรัฐวิสาหกิจและสร้างความเสมอภาคในการประกอบธุรกิจ โดยรัฐจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้าประกันเงินกู้ของรัฐวิสาหกิจ

3.2 หลักการดูแลผลประโยชน์ของผู้บริโภค

- (1) จัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระที่มีความเป็นกลาง โดยมีกฎหมายรองรับ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในด้านคุณภาพและราคา และมีองค์ประกอบที่หลากหลาย โดยมีตัวแทนผู้บริโภค ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ร่วมอยู่ในคณะกรรมการด้วย
- (2) คงสถานะความเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ รัฐจะถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจที่แปลงสภาพไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียน เพื่อสร้างความมั่นใจว่ารัฐวิสาหกิจจะดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไป สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการด้านไฟฟ้าและน้ำประปารัฐจะยังคงถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่รัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินการเนื่องจากมีภาคเอกชนดำเนินการได้ดียอยู่แล้ว

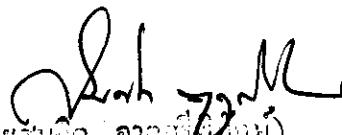
3.3 หลักการดูแลผลประโยชน์ของพนักงาน

(1) สร้างความมั่นคงและรักษาสีทธิประโยชน์ของพนักงาน โดยพนักงานจะได้รับสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิม นับอายุงานต่อเนื่อง และไม่ปลดพนักงาน

(2) จัดสรรหุ้นให้พนักงานมีส่วนเป็นเจ้าของ พนักงานจะได้รับการจัดสรรหุ้นในราคาพิเศษ เพื่อตอบแทนความร่วมมือที่พนักงานได้ร่วมกันสร้างองค์กร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ
กรอบหลักเกณฑ์ตามข้อ 1 2 และ 3 ต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

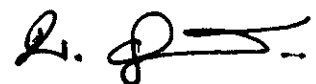
ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พลเอก
(ชวลิต ขงใจบุญ)
รองนายกรัฐมนตรี
ร.น.น. ๔๗

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
สำนักนโยบายและแผน 1
โทร. 0-22618-4804 , 0-2298-5498
โทรสาร 0-2298-5497

เรียน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
เมื่อ 16 ตุลาคม 2561
ในโอกาสที่ ๒๖.๑๐.๕๖ ๒๕๖๑
เรียน ๒๖.๑๐.๕๖

(นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ)
เลขาธิการคณะกรรมการ

แนวทางการกระจายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้ประชาชนทั่วไป

นักลงทุนสถาบันต่างประเทศ	นักลงทุนในประเทศ	
นักลงทุนสถาบันในประเทศ	ประชาชนทั่วไป	
การจองแบบขั้นบันได กลุ่มที่ 3. จองมาก จำนวนเงินที่จอง 500,000 บาทขึ้นไป +/- กลุ่มที่ 2. จองปานกลาง จำนวนเงินที่จอง 100,000 – 500,000 บาท +/- กลุ่มที่ 1. จองน้อย จำนวนเงินที่จอง 10,000 – 100,000 บาท +/-		

- หากผู้จองกลุ่มที่ 1 จองรวมกันน้อยกว่าหุ้นที่จะกระจาย ผู้ลงทุนจะได้หุ้นเท่ากับที่จองมาทุกราย แต่หากหุ้นไม่พอก็จะใช้วิธี Random และกลุ่มที่จองมากขึ้นไปก็จะมีใครได้หุ้น
- หากผู้จองกลุ่มที่ 1 ได้หุ้นทุกรายแล้ว และมีหุ้นเหลือ หุ้นที่เหลือนั้นจะกระจายให้กลุ่มที่ 2 และ 3 ตามลำดับ โดยใช้วิธีเดียวกัน